

УДК 711

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.35.61>

ВОДА В ЛАНДШАФТНОМУ ДИЗАЙНІ: ЕСТЕТИКА, ФУНКЦІОНАЛЬНІСТЬ Й ЕКОЛОГІЯ

Скаківський Артем Миколайович¹, Гнатюк Лілія Романівна²

¹ здобувач вищої освіти спеціальності «Садово-паркове мистецтво»,
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»
Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Київ, Україна,
e-mail: artem789skakiv@gmail.com, orcid: 0009-0008-8389-0542

² кандидат архітектури, доцент,
доцент кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки,
Державний університет «Київський авіаційний інститут», Київ, Україна,
e-mail: liliia.hnatiuk@npp.nau.edu.ua, orcid: 0000-0001-5853-9429

Анотація. Вода посідає важливе місце в ландшафтному дизайні, адже вона не лише виконує естетичну роль, а й впливає на функціональні характеристики простору. Стаття аналізує використання води в садово-паркових композиціях, акцентуючи на її декоративних та екологічних функціях. Окремо розглядаються різноманітні водні елементи, як-от ставки, фонтани, водоспади, їх роль у створенні атмосфери, а також виявляється важливість правильного використання водних ресурсів у контексті стійкості та збереження екології. Визначено основні тенденції в ландшафтному дизайні, пов'язані з інтеграцією води як частини екологічно стійкої практики.

Метою роботи є вивчення ролі та значення водних елементів у ландшафтному дизайні, розробка ефективних методів їх інтеграції в різні типи ландшафтів, а також аналіз екологічного та естетичного впливу водних об'єктів на навколишнє середовище.

Методологія. У процесі роботи використано міждисциплінарний підхід, що містить аналіз літератури, спостереження за реалізованими проєктами, анкетування фахівців у галузі ландшафтного дизайну.

Результати дослідження підтвердили, що інтеграція водних елементів у ландшафтний дизайн сприяє естетичній привабливості, екологічній стабільності та покращенню якості життя, пропонуючи універсальні рекомендації для різних кліматичних умов.

Наукова новизна. У роботі уточнено класифікацію водних об'єктів у ландшафтному дизайні, зокрема з урахуванням їх функціональної, екологічної та естетичної ролі. Запропоновано нові методи інтеграції водних елементів у сучасні урбаністичні простори, що сприяють покращенню мікроклімату, підвищенню біорізноманіття та естетичної привабливості території.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані в практиці ландшафтного дизайну для створення гармонійних, функціональних й екологічно збалансованих просторів. Пропозиції щодо інтеграції водних об'єктів можуть бути застосовані як у міських умовах (наприклад, парки, сквери, дахи будівель), так і в приватних садибах.

Ключові слова: вода, ландшафтний дизайн, естетика, функціональність, екологія, водні елементи, атмосфера, мікроклімат, кліматичні умови, урбаністичні простори, навколишнє середовище.

ВСТУП

Вода має величезне значення для ландшафтного дизайну, оскільки здатна не лише слугувати декоративним елементом, а й сприяти збереженню екологічної рівноваги в дизайні. Вона відіграє важливу роль у формуванні комфортної і здорової атмосфери, а також допомагає створити враження природної гармонії. Використання води в ландшафтному дизайні має різноманітні форми, як-от ставки, річки, водоспади, фонтани та інші водні елементи, що дають змогу як підкреслити красу навколишнього середовища, так і забезпечити його ефективне функціонування.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Під час аналізу попередніх досліджень вивчено, що кожна стаття описувала різні приклади використання води в ландшафтному дизайні. Наприклад, Н. Я. Крижановська, М. А. Вотінов, О. В. Смірнова [11] описували у своїй статті про те, що цікавим є використання спадних водних потоків у зовнішньому декоративному оформленні будинків. Рухома вода формує простір, що динамічно змінюється, або оформлення фасаду, насичене грою світла і відблисків. Так, вода може бути основним засобом формоутворення об'єкта, що перебуває з ним у взаємозв'язку. А. Д. Жирнов, В. А. Петроченкова [6] писали про проектування макета з водою. М. М. Корзаченко [9], І. О. Переходько [17], А. А. Дзиба [3] писали про водні об'єкти та їх види, які поділяються на статичні (ставки, озера, болітця, колодязі) та динамічні (джерела, струмки, річки, фонтани, каскади, водоспади). А. А. Муха та О. О. Конопльова [16] досліджували, що є три основні складники вдалого проектування статичних водних пристроїв як елементу ландшафтного дизайну: технічний, біологічний та естетичний. Ці складники нерозривно пов'язані один з одним.

МЕТА

Метою дослідження є вивчення естетичних, функціональних та екологічних аспектів використання води в ландшафтному дизайні, а також дослідження її ролі в забезпеченні стійкості ландшафтних композицій.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Вода в ландшафтних композиціях є важливим формувальним фактором. Застосування різноманітних водних пристроїв посилює естетичний вплив ландшафтних композицій, істотно впливає на мікроклімат, покращує його екологічні параметри.

На сьогоднішній день водою є актуальним та майже невід'ємним елементом у дизайні ландшафтного середовища. Це пов'язано насамперед з погіршенням умов життя сучасної людини, яка дедалі більше віддаляється від початкового середовища свого існування. Що більше розвивається сучасне місто, то більше людина потребує елементів природи поряд із собою, і наявність водних пристроїв стає одним з найнеобхідніших елементів, що визначають рівень комфорту того чи іншого середовища [16].

Різнорманітність і значущість декоративного ефекту, ступінь його художнього впливу залежать від обсягу й потужності водного потоку, його висоти, ширини, дії та швидкості падіння, малюнка потоку й струменів, що ефективно використовується в найкращих ландшафтних композиціях [12]. Усі водні об'єкти умовно можна поділити на дві групи [9]: статичні й динамічні.

Статичні – це об'єкти, у яких вода перебуває в нерухомому стані (ставки, озера, болітця, колодязі). Приклади статичних об'єктів (рис. 1).

Динамічні – вода перебуває в постійному русі (джерела, струмки, річки, фонтани, каскади, водоспади).

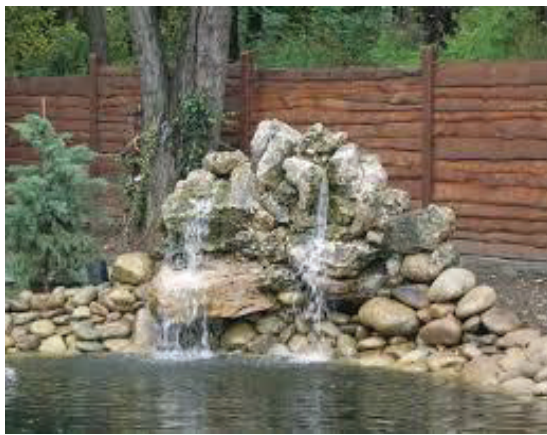
Рис. 1. Статичні водні об'єкти [14]

Джерело – нескладне влаштування, у якому створюється враження краси рухомого струменя води.

Струмок належить до форм малих водних пристроїв. Це неширокий водотік із протягненим звивистим руслом, що має бути близьким за формою до природних взірців.

Водоспад виникає в руслі струмка, що протікає в гористій місцевості по крутому спаду, коли на шляху потоку води є виступи зі значною різницею рівнів.

Фонтан – штучний водний пристрій, що має більш декоративний ефект завдяки стрімкості здійснених догори струменів, блиску й піни рухомої та спадної води. Приклади динамічних об'єктів (рис. 2).

Водні елементи додають ландшафту вишуканості та привабливості. Вони створюють центральний фокус у просторі, який привертає увагу й надає характеру ландшафту. Фонтани можуть бути високими та різючими, ставки – мальовничими й спокійними, а водоспади – розкішними та екзотичними, доповнюючи стиль й атмосферу дизайну [14].

Вода є невід'ємним елементом ландшафтного дизайну, який має як естетичне, так і функціональне значення. Їх використання дає змогу не лише створювати декоративний ефект, а й забезпечувати комфортну атмосферу для відпочинку. Особливу увагу приділено штучним водоймам, фонтанам

Рис. 2. Динамічні водні об'єкти [14]

і каскадам, які надають ландшафту динаміки й органічності [6].

Важливим є і питання екології: використання води повинно сприяти збереженню природних ресурсів і не порушувати природного балансу. Водні об'єкти додають саду вишуканості, витонченості й природності. Дзеркальна поверхня води відображає небо, зелень рослин, створюючи неповторні пейзажі. Водойми зволожують повітря, знижують температуру в спекотні дні, створюючи комфортні умови для відпочинку.

Сучасний сад неможливо уявити без водоймища: надзвичайно красиве, воно діє заспокійливо, дарує прохолоду. Крім того, вода – благодатний і вдячний матеріал, за допомогою якого дизайнер здатний звичайні речі перетворити на неймовірні. Дзеркальна поверхня води відображає небо, зелень рослин, створюючи неповторні пейзажі. Шум води, дзюрчання струмка, плескіт фонтана – усе це створює приємну атмосферу, заспокоює й допомагає розслабитися. Водойми зволожують повітря, знижують температуру в спекотні дні,

створюючи комфортні умови для відпочинку. Водні рослини й тварини оживляють сад, роблять його більш різноманітним та цікавим.

Форма водойми може бути будь-яка, ландшафтні дизайнери поділяють їх на дві великі групи: формальні, зі строгими геометричними обрисами, і ландшафтні, довільної форми, з плавною береговою лінією. Крім форми, водойми другої групи відрізняються тим, що береги викладають з грубих валунів або пиляного каменю, складеного в довільному порядку, а рослини висаджують без суворої системи. Саме на такий ландшафтний або пейзажний ставок найчастіше можна потрапити на замських та дачних ділянках. Для невеликих садів підійдуть маленькі ставки, струмки або фонтани. Для великих ділянок можна створити цілі водні композиції.

Водний об'єкт повинен гармонійно вписуватися в загальний стиль саду. Насправді це не так просто, як може здатися на перший погляд. Кожен стиль передбачає свій тип водного резервуара. Обраний вами стиль залежить від того, якою має бути берегова лінія,

зелені насадження, освітлення тощо. Іноді потрібно лише вибрати стиль для наявного резервуару на місці [20].

Французький стиль означає втручання в природні особливості місця, включно з розташуванням водойми відповідно до вимог стилю. Потрібно створити чітку, прикрашену берегову лінію, широкі кам'яні сходишки з горщиками по краях. Можливе також створення штучного острова, на якому можна поставити кам'яну альтанку або скульптурну групу із зеленими насадженнями (рис 3. А).

Англійський ландшафтний стиль не накладає таких жорстких вимог до наявного водосховища. Найкраще просто працювати з береговою лінією, не намагаючись її вирівняти. Берег найкраще висаджувати тінистими деревами з кронами, що нависають над водою. Водяні рослини, наприклад водяні лілії на поверхні води (рис 3. Б).

Поради щодо догляду за водними об'єктами: регулярно очищати, видаляти опале листя, сміття, водорості; контролювати рівень води, додавати воду в міру випаровування; запобігати розмноженню комарів. Вибирати рослини, які добре ростуть у воді й не вимагають особливого догляду.

Комплекс зрошувальних технологій і технічних засобів регулювання процесу ґрунтоутворення спрямований на підвищення родючості сільськогосподарських земель у зоні недостатнього або нестійкого природного зволоження. Зрошення є одним із ключових аспектів у ландшафтному дизайні, що забезпечує життєздатність зелених насаджень, їх естетичну привабливість і стійкість. Відповідно спроєктована система зрошення сприяє раціональному використанню водних ресурсів і мінімізації витрат на утримання території [15].

А

Б

Рис. 3. Водні об'єкти в різних видах садів [20]:

А – Сад у французькому стилі; Б – Сад в англійському стилі

До основних видів зрошувальних систем належать: традиційне ручне зрошення, системи автоматичного поливу, системи збору дощової води, розумні зрошувальні системи.

Традиційне ручне зрошення використовують у приватних садах або на невеликих ділянках. Простий у виконанні, але вимагає багато часу й фізичних зусиль.

До основних систем автоматичного поливу належать:

– *спринклерні системи*: забезпечують рівномірний полив за допомогою розприскувачів, що імітують дощ. Ідеальні для газонів і великих відкритих територій (рис. 4. А);

– *крапельний полив*: економічна система, яка доставляє воду безпосередньо до коренів рослин. Оптимальний для клумб, садів і теплиць (рис. 4. Б);

– *мікрозрошення*: забезпечує делікатний полив для чутливих рослин, наприклад, у парниках чи вертикальних садах.

Системи збору дощової води використовують природний ресурс, накопичуючи дощову воду в резервуарах для подальшого зрошення. Це економічний та екологічний підхід. Розумні зрошувальні системи інтегровані з датчиками вологості, погодними прогнозами й програмованими таймерами, автоматично регулюють полив залежно від потреб рослин і погодних умов.

Вода в ландшафтному дизайні відіграє ключову роль, поєднуючи естетичну й екологічну функції. Водні елементи, як-от фонтани, ставки, водоспади чи струмки, додають простору витонченості, створюють динаміку й сприяють релаксації. Крім того, вода

А

Б

Рис. 4. Зрошення [7]:
А – Дощування; Б – Крапельне

допомагає регулювати мікроклімат, зволожує повітря, знижує температуру в спекотну пору та забезпечує місце існування для флори й фауни, підтримуючи природний баланс.

ВИСНОВКИ

Вода є незамінним елементом ландшафтного дизайну, що забезпечує естетичне задоволення та функціональність.

Важливість екологічної сталості в ландшафтному дизайні підвищує актуальність використання водних елементів, що допомагають зберігати природні ресурси.

Вода повинна бути впроваджена в ландшафт так, щоб її використання не порушувало екологічної рівноваги, а лише доповнювало природну красу.

Зрошення є невід'ємним складником ландшафтного дизайну, що забезпечує довговічність, естетику й функціональність зелених зон. Використання сучасних автоматичних систем з упровадженням екологічних технологій сприяє раціональному використанню ресурсів і створенню стійких ландшафтів.

Вода в ландшафтному дизайні є універсальним інструментом, який поєднує функціональність, красу та екологічну користь. Її відповідне використання дає змогу створювати гармонійні простори, що відповідають сучасним вимогам до комфортного й сталого середовища.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Вотінов М. А. Ландшафтна архітектура. Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. 2019. С. 44–52
- [2] Денисик Г. І., Коптева Т. С., Поняття «ландшафтне різноманіття» і сучасні проблеми його дослідження у гірничопромислових ландшафтів криворіжжя та у процесі викладання географії в школі. Кривий Ріг: *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців:*

методологія, теорія, досвід, проблеми. 2018. № 51. С. 37–43. URL: http://www.Irbis-nbuv.Gov.Ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.Exe?I21dbn=link

&p21dbn=ujrn&Z21id=&s21ref=10&s21cnr=20&s21stn=1&s21fmt=asp_meta&c21com=s&2_s21p03=fla=&2_s21str=mitimpt_2018_51_10.

[3] Дзиба А. А. Водні елементи ландшафту заповідних штучно створених парків Українського Полісся. Київ: Національний університет біоресурсів і природокористування України. 2022. С. 21–26.

[4] Дударець В. М. Особливості використання води в садово-парковому мистецтві. Київ: Київський національний університет культури і мистецтв. 2012. С. 4–5.

[5] Євлева В., Гержан Є. Сучасні кінетичні ландшафтні інсталяції. Київ: *Культура і сучасність.* 2017. № 1. С. 54–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2017_1_12.

[6] Жирнов А. Д., Петроченкова В. А. Моделювання та макетування у ландшафтному дизайні. Київ: Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. С. 17–20.

[7] Зрошення. URL: <https://superagronom.com/slovnik-agronoma/zroshennya-id18693> (дата звернення: 09.12.2024).

[8] Канищева Н. П. Проект присадибної ділянки в пейзажному стилі у місті Нікополь Дніпропетровської області. Дніпро: Дніпровський державний аграрно-економічний університет. 2022. С. 27–28.

[9] Корзаченко М. М. Водні об'єкти в дизайні. Чернівці: Чернівецький національний технологічний університет. 2009. 1 с.

[10] Косик О. І., Гнатюк Л. Р. Основи ландшафтно́ї архітектури: навчальний посібник. Київ: Копринт. 2020. 288 с.

[11] Крижановська Н. Я., Вотінов М. А., Смірнова О. В. Основи ландшафтно́ї архітектури та дизайну. Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. 2019. С. 316–330.

[12] Ландшафтний дизайн: водойма. URL: <https://pp-budpostach.com.ua/ua/a298126-landshaftnij-dizajn-vodojma.html> (дата звернення: 12.12.2024).

[13] Маковецька О. О., Аксьонова І. М., Пліс А. О. Кузан М. В. Екологічні тенденції сучасного

ландшафтного проектування. Одеса: Одеська державна академія будівництва та архітектури. 2023. 17 с.

[14] Мельник О. Ю., Нейко І. С. Особливості планування та створення ландшафтних композицій із використанням декоративних деревночагарникових видів у приватних садибах місті Вінниці. Вінниця: Вінницький національний аграрний університет. 2021. С. 39–43.

[15] Михайлов Ю. О. Зрошення. Енциклопедія Сучасної України. 2011. URL: <https://esu.com.ua/article-13895> (дата звернення: 28.11.2024).

[16] Муха А. А., Конопльова О. О. Водні пристрої в ландшафтному дизайні приватних садиб. Запоріжжя: Молодіжна наукова ліга. 2020. С. 99–100.

[17] Переходько І. Водні об'єкти в дизайні. Рівне: Національний університет водного господарства та природокористування. 2015. С. 18–20.

[18] Тесленко В. А. Інноваційні технології у ландшафтному дизайні. Харків: Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова. 2023. С. 35–40.

[19] Ткачук О. П., Нейко І. С. Дизайн ландшафтів. Вінниця: Вінницький національний аграрний університет. 2015. С. 7–20.

[20] Штучнітаприродніводоймивландшафтному дизайні. URL: <https://vorobus.com/2021/06/shtuchnita-prirodni-vodoymy-v-landshaftnomu-dyzayni.html> (дата звернення: 28.11.2024).

REFERENCES

[1] Votinov, M. A. (2019). *Landshaftna arkhitektura [Landscape architecture]*. Kharkiv: Kharkivs'kyi natsional'nyy universytet mis'koho hospodarstva imeni O. M. Beketova. p. 44–52 [in Ukrainian].

[2] Denisyk, G. I., Kopteva, T. S. (2018). Ponyattya «landshaftne riznomanittya» i suchasni problemy yoho doslidzhennya u hirnychopromyslovykh landshaftiv kryvorizhzhya ta u protsesi vykladannya heohrafiyi v shkoli. [The concept of “landscape diversity” and modern problems of its research in mining landscapes of kryvyi rih and in the process of teaching geography at school]. Kryvyy Rih: Suchasni informatsiyni tekhnolohiyi ta innovatsiyni metodyky navchannya v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiya, teoriya, dosvid, problemy. № 51 p. 40–42. URL: http://www.Irbis-nbuv.Gov.Ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.Exe?I21dbn=link&p21dbn=ujrn&z21id=&s21ref=10&s21cnr=20&s21stn=1&s21fmt=asp_meta&c21com=s&2_s21p03=fila=&2_s21str=mitimpt_2018_51_10. [in Ukrainian].

[3] Dzyba, A. A. (2022) Vodni elementy landshaftu zapovidnykh shtucho stvorenykh parkiv Ukrayinskoho Polissya [Water elements of the landscape of protected artificially created parks of Ukrainian Polissia]. Kyiv: Natsional'nyy universytet bioresursiv i pryrodokorystuvannya Ukrayiny. p. 21–26 [in Ukrainian].

[4] Dudarets, V. M. (2012). Osoblyvosti vykorystannya vody v sadovo-parkovomu mystetstvi. [Peculiarities of the use of water in garden and park art]. Kyiv: Kyivs'kyi natsional'nyy universytet kul'tury i mystetstv. p. 4–5 [in Ukrainian].

[5] Yevleva, V., & Herzhan, E. (2017). Suchasni kinetychni landshaftni instalyatsiyi [Modern kinetic

landscape installations]. Kyiv: Kul'tura i suchasnist'. № 1. p. 54–59. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Kis_2017_1_12 [in Ukrainian].

[6] Zhirnov, A. D., & Petrochenkova, V. A. (2021). *Modelyuvannya ta maketuvannya u landshaftnomu dyzayni [Modeling and modeling in landscape design]*. Kyiv: Natsional'na akademiya kerivnykh kadriv kul'tury i mystetstv. p. 17–20 [in Ukrainian].

[7] Zroshennya [Irrigation]. Retrieved from: <https://superagronom.com/slovník-agronoma/zroshennya-id18693> (date of access: 09.12.2024) [in Ukrainian].

[8] Kanishcheva, N. P. (2022). *Proekt prysadybnoyi dilyanky v peyzazhnomu styli u misti Nikopol [Project of a homestead plot in a landscape style in the city of Nikopol]*. Dnipro: Dniprovskyy derzhavnyy ahrarno-ekonomichnyy universytet. p. 27–28 [in Ukrainian].

[9] Korzachenko, M. M. (2009). *Vodni ob'yekty v dyzayni [Water objects in design]*. Chernihiv: Chernihivs'kyi natsional'nyy tekhnolohichnyy universytet. 1 p. [in Ukrainian].

[10] Kosyk, O. I., Gnatiuk, L. R. (2020). *Osnovy landshaftnoi arkhitektury: navchalnyi posibnyk [Basics of landscape architecture: a study guide]*. Kyiv : Kopynt, 288 p. [in Ukrainian].

[11] Kryzhanovska, N. Y., Votinov, M. A., & Smirnova, O. V. (2019). *Osnovy landshaftnoyi arkhitektury ta dyzaynu [Basics of landscape architecture and design]*. Kharkiv: Kharkivs'kyi natsional'nyy universytet mis'koho hospodarstva imeni O. M. Beketova. p. 316–330 [in Ukrainian].

[12] Landshaftnyy dyzayn: vodoyma [Landscape design: reservoir]. Retrieved from: <https://pp-budpostach.com.ua/ua/a298126-landshaftnij-dizajn-vodojma.html> (date of access: 12.12.2024) [in Ukrainian].

[13] Makovetska, O. O., Aksyonova, I. M., Plis, A. O., & Kuzan, M. V. (2023). *Ekolohichni tendentsiyi suchasnoho landshaftnoho projektuvannya [Ecological trends of modern landscape design]*. Odessa: Odes'ka derzhavna akademiya budivnytstva ta arkhitektury. 17 p. [in Ukrainian].

[14] Melnyk, O. Y., & Neiko, I. S. (2021). *Osoblyvosti planuvannya ta stvorennia landshaftnykh kompozytsiy iz vykorystanniam dekoratyvnykh derevnochaharnykovykh vydiv u pryvatnykh sadybakh misti Vinnytsya [Peculiarities of planning and creating landscape compositions using decorative tree-shrub species in private estates of Vinnytsia]*. Vinnytsya: Vinnyts'kyi natsional'nyy ahrarnyy universytet. p. 39–43 [in Ukrainian].

[15] Mykhailov, Y. O. (2011). Zroshennya [Irrigation]. *Entsyklopediya Suchasnoyi Ukrayiny*. Retrieved from: <https://esu.com.ua/article-13895> (date of access: 28.11.2024) [in Ukrainian].

[16] Mukha, A. A., & Konoplyova, O. O. (2020). *Vodni prystroyi v landshaftnomu dyzayni pryvatnykh sadyb [Water devices in the landscape design of private estates]*. Zaporizhzhia: Molodizhna naukova liha. p. 99–100 [in Ukrainian].

[17] Perehodko, I. (2015). *Vodni obyekty v dyzayni [Water objects in design]*. Rivne: Natsional'nyy universytet vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannya. p. 18–20. [in Ukrainian].

[18] Teslenko, V. A. (2023). *Innovatsiyni tekhnolohiyi u landshaftnomu dyzayni* [Innovative technologies in landscape design]. Kharkiv: Kharkivs'kyi natsional'nyy universytet mis'koho hospodarstva imeni O. M. Beketova. p. 35–40 [in Ukrainian].

[19] Tkachuk, O. P., & Neiko, I. C. (2015). *Dyzayn landshaftiv* [Landscape design]. Vinnytsia:

Vinnyts'kyi natsional'nyy ahrarnyy universytet. p. 7–20 [in Ukrainian].

[20] Shtuchnita pryrodni vodoymy v landshaftnomu dyzayni [Artificial and natural reservoirs in landscape design]. Retrieved from: <https://vorobus.com/2021/06/shtuchni-ta-pryrodni-vodoymy-v-landshaftnomu-dyzayni.html> (date of access: 28.11.2024) [in Ukrainian].

ABSTRACT

Skakivskiy A., Gnatiuk L. Water in landscape design: aesthetics, functionality and ecology

Water occupies an important place in the landscape, because it does not fulfill the aesthetic role of design, but also affects the functional characteristics of the space. The article analyzes the use of water in garden compositions, focusing on its decorative and ecological functions. Various water features, such as ponds, fountains, waterfalls, their role in creating the atmosphere are separately considered, and the importance of the correct use of water resources in the context and preservation of ecology is revealed. The main trends in landscape design related to the integration of water as a part of environmentally sustainable practices have been identified.

The purpose of the work is to study the role and importance of water elements in landscape design, to develop effective methods of their integration into different types of landscapes, as well as to analyze the ecological and aesthetic impact of water objects on the environment.

Methodology. In the process of work, an interdisciplinary approach was used, which includes the analysis of literature, observation of implemented projects, and questionnaires of experts in the field of landscape design.

The results of the study confirmed that the integration of water elements in landscape design contributes to aesthetic appeal, ecological stability and improvement of the quality of life, offering universal recommendations for different climatic conditions.

Scientific novelty. The work specifies the classification of water bodies in landscape design, in particular, taking into account their functional, ecological and aesthetic role. New methods of integrating water elements into modern urban spaces are proposed, which contribute to improving the microclimate, increasing biodiversity and the aesthetic appeal of territories. For the first time, a comprehensive comparison of water elements in different types of climatic conditions was carried out, which allows more accurate consideration of environmental aspects in design.

Practical relevance. The results of the study can be used in the practice of landscape design to create harmonious, functional and ecologically balanced spaces. Proposals for the integration of water bodies can be applied both in urban settings (for example, parks, squares, roofs of buildings) and in private estates.

Keywords: water, landscape design, aesthetics, functionality, ecology, water elements, atmosphere, microclimate, climatic conditions, urban spaces, environment.

AUTHOR'S NOTE:

Skakivskiy Artem, Student of the Garden and park art specialty, Biology and Medicine Institute Science Educational Centre of Taras Shevchenko National University Of Kyiv, Kyiv, Ukraine, e-mail: artem789skakiv@gmail.com, orcid: 0009-0008-8389-0542.

Gnatiuk Liliia, Candidate of Architecture, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Computer Design and Graphics Technologies, State University "Kyiv Aviation Institute", Kyiv, Ukraine, e-mail: liliia.hnatiuk@npp.nau.edu.ua, orcid: 0000-0001-5853-9429.

Стаття подана до редакції 02.01.2025 р.